

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

1. ΕΝΝΟΙΑ

ΙΔΙΟΤΥΠΟ ΕΝΔΙΚΟ ΜΕΣΟ . ΑΜΦΙΒΟΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝ Η ΑΝΑΚΟΠΗ ΕΙΝΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙ ΕΝΔΙΚΟ ΜΕΣΟ .

Στο άρθρο 501 ΚΠολΔ ορίζεται ότι : *Ανακοπή κατά απόφασης που έχει εκδοθεί ερήμην επιτρέπεται, αν εκείνος που δικάσθηκε ερήμην δεν κλητεύθηκε καθόλου ή δεν κλητεύθηκε νόμιμα ή εμπρόθεσμα ή αν συντρέχει λόγος ανωτέρας βίας .*

Ο διάδικος που παρίσταται για να αποδείξει ότι κλήτευσε νόμιμα τον αντίδικό του που δεν παρίσταται προσάγει στο δικαστήριο την έκθεση επίδοσεως. Είναι όμως πιθανό ο τόπος που έγινε η επίδοση ή το πρόσωπο στο οποίο εγχειρίσθηκε το έγγραφο να μην είναι σύνοικος ή να μην είχε συνείδηση των πράξεων του. Αυτά δεν μπορεί να τα διαπιστώσει ο δικαστής αν δεν τα προτείνει και αποδείξει ο διάδικος προς τον οποίο έγινε η επίδοση , ο οποίος όμως είναι απών και αυτά πρέπει να προτείνει με την ανακοπή ερημοδικίας. Με τις σκέψεις αυτές υποστηρίζεται ότι η κατάταξη της ανακοπής ερημοδικίας στα ένδικα μέσα από νομοθετικής απόψεως προκαλεί αμφιβολίες(Ράμμος, Εγχειρίδιο τ. δεύτερος ,1980 σελ.952.5) Παρά ταύτα η ανακοπή ερημοδικίας πρέπει να χαρακτηριστεί ως ένδικο μέσο γιατί ο νόμος το ορίζει ρητά και δεύτερον η παραδοχή της οδηγεί στην εξαφάνιση της αποφάσεως και νέα συζήτηση της υποθέσεως , πράγμα χαρακτηριστικό των ενδίκων μέσων.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑΣ

Αποκατάσταση του δικαιώματος ακροάσεως το οποίο θίγεται αφού η κλήτευση δεν έγινε καθόλου είτε δεν έγινε νόμιμα και εμπρόθεσμα ή αν συντρέχει λόγος ανωτέρας βίας (Σ 20, 110ΚΠολΔ)

Απόφαση που εκδόθηκε ερήμην κατά την τακτική ή τις ειδικές διαδικασίες (Εφ ΑΘ 2761/2003 γαμικές διαφορές) . Η απόφαση θεωρείται ερήμην όταν εκδίδεται χωρίς τη συμμετοχή κάποιου διαδίκου. Την έννοια της ερήμην αποφάσεως νοηματοδοτούν τα άρθρα 271 και επί σύνθετων δικών τα άρθρα 273 επ. Ο χαρακτήρας μια απόφασης ως

ερήμην εκδοθείσας εξαρτάται από την πραγματική ή πλασματική απουσία του διαδίκου κατά τη συζήτηση (ΑΠ 1058/2007).Μετά τον ν.2915/2001 σε ανακοπή ερημοδικίας υπόκεινται μόνο οι οριστικές αποφάσεις . Οι εν μέρει οριστικές προσβάλλονται μόνο ως προς τις οριστικές τους διατάξεις

3.Όταν η ανακοπή ερημοδικίας αφορά στη μη νόμιμη ή εμπρόθεσμη κλήτευση θα πρέπει να εξειδικεύεται το ελάττωμα της κλήσης ενώ δεν αρκεί η αναφορά ότι ο ανακόπτων απλά δεν κλήθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα (ΕφΑθ 1330/1996 ΑρχΝ 48(1997),219. Κατά τον ίδιο τρόπο θα πρέπει να εξειδικεύεται και η ανώτερη βία. Διαφορετικά η ανακοπή είναι αόριστη και απορρίπτεται ως απαράδεκτη

ΑΠ 546/2011 Εννοιολογικός προσδιορισμός της ανωτέρας βίας

Στην έννοια της ανώτερης βίας, που συμπίπτει με εκείνη του άρθρου 152 του [ΚΠολΔ](#), περιλαμβάνεται οποιοδήποτε ανυπαίτιο γεγονός εντελώς εξαιρετικής φύσεως, το οποίο δεν αναμενόταν, ούτε ήταν δυνατόν να προληφθεί ή να αποτραπεί από το διάδικο, ούτε με μέτρα άκρας επιμέλειας και σύνεσης, ανεξάρτητα αν το γεγονός είναι εσωτερικό ή όχι (Ολ ΑΠ 29/1992)

ΑΠ 289/2020 Ως ανώτερη βία, στο πεδίο του δικονομικού δικαίου, νοείται κάθε τυχαίο και ανυπαίτιο γεγονός παρακωλυτικό της εμφανίσεως του διαδίκου στο ακροατήριο και της συμμετοχής του στην εκδίκαση της υποθέσεώς του, Τέτοια γεγονότα μπορεί να είναι, πλην άλλων και η, χωρίς οιαδήποτε προειδοποίηση, αλλαγή την τελευταία στιγμή, της αίθουσας του δικαστηρίου που ορίστηκε για τη συζήτηση της υπόθεσης, και στην οποία (αίθουσα) κλήθηκε ο διάδικος να παραστεί και να ασκήσει τα δικαιώματά του, εφόσον τα γεγονότα αυτά υπήρξαν απρόβλεπτα και αναπότρεπτα και επί πλέον συνέβαλαν στην επέλευση της ερημοδικίας. Αν, όμως, έχει έγκαιρα, επισημανθεί η αλλαγή με σχετική ανακοίνωση, η ανώτερη βία αποκλείεται (ΑΠ 1568/2013, ΑΠ 802/1988). Με την έννοια αυτή η ανώτερη βία, αξιολογούμενη στο χώρο του δικονομικού δικαίου, ταυτίζεται κατά τον πυρήνα της με την ομώνυμη έννοια του ουσιαστικού δικαίου, από την οποία διαφοροποιείται μόνον κατά τις συνέπειες: Η δικονομική ανώτερη βία οδηγεί σε επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση με αντίστοιχη ανατροπή της κύρωσης που προκάλεσε η παραβίαση

συγκεκριμένου δικονομικού βάρους, ενώ κατά το ουσιαστικό δίκαιο η ανώτερη βία λειτουργεί ως λόγος απαλλαγής του οφειλέτη. Επομένως, στο χώρο του δικονομικού δικαίου συνιστά ανώτερη βία η κατάσταση αδυναμίας του διαδίκου ή του πληρεξουσίου του δικηγόρου να ανταποκριθούν σε κάποιο δικονομικό βάρος τους, παρά την εκ μέρους τους καταβολή της οφειλόμενης (εξειδικασμένης) προσοχής και επιμέλειας, με αποτέλεσμα η σχετική διαδικαστική πράξη τους να πάσχει από ακυρότητα ή να είναι απαράδεκτη. Ως προς αυτό η κρίση του δικαστηρίου της ουσίας ελέγχεται αναιρετικά με λόγο από τον αριθμό 14 του άρθρου 559 **Κ.Πολ.Δ.** Όμως, η έννοια της ανώτερης βίας του άρθρου 501 Κ.Πολ.Δ είναι έννοια νομική εκ του ουσιαστικού δικαίου, αφού ανήκει σε εκείνες που καθορίζουν τον τρόπο, τα όργανα και τη μορφή της ένδικης προστασίας, που ρυθμίζουν την άσκηση και τη διασφάλιση του κατοχυρωμένου - από το άρθρο 20 του Συντάγματος- δικαιώματος ακρόασης του διαδίκου (ΑΠ 219/2016, ΑΠ 91/2015, ΑΠ 633/2011).

Θα μπορούσαμε να κατατάξουμε τα γεγονότα που συνιστούν ανωτέρα βία σε τρεις κατηγορίες. Σε εκείνα που αναφέρονται στον διάδικο ή τον πληρεξούσιο δικηγόρο του, σε αυτά που αναφέρονται στον αντίδικο του και τέλος σε αυτά που σχετίζονται με το δικαστήριο.

Αν η ανώτερη βία συνίσταται σε ασθένεια του πληρεξουσίου δικηγόρου του διαδίκου, πρέπει να προσδιορίζεται το είδος και η διάρκεια της, ώστε να μπορεί το δικαστήριο να κρίνει αν απετέλεσε ανυπερβλητο κώλυμα για τη μη εμφάνιση του δικηγόρου στο δικαστήριο, εάν ήταν αιφνίδια και ικανή να τον εμποδίσει να παραστεί στο δικαστήριο και αν τον εμπόδισε να ενεργήσει με άλλον δικηγόρο, έστω και μη συνεργάτη του (Ολ. ΑΠ 18/69, ΑΠ 42/2004, ΑΠ 381/1980, ΑΠ 411/1976). Κρίνεται ως αόριστος ο λόγος ανακοπής κατά τον οποίο ο δικηγόρος του ανακόπτοντος δεν μπόρεσε να εμφανιστεί λόγω «έντονης αδιαθεσίας» (ΑΠ 1537/2008 ΝοΒ 2009,434). Η ασθένεια του διαδίκου για να συνιστά ανωτέρα βία θα πρέπει να εντοπίζεται στην αδυναμία του να νομιμοποιήσει τον πληρεξούσιο δικηγόρο του. Αν όμως έχει πληρεξούσιο δικηγόρο τότε η ασθένεια του διαδίκου ή του στενού συγγενούς του δεν μπορεί να θεωρηθεί

γεγονός ανωτέρας βίας καθώς μπορεί να παραστεί δια του πληρεξουσίου δικηγόρου του.(ΑΠ 141/2005 ΕλλΔνη2005,1660).Η ανώτερη βία όταν αφορά το πρόσωπο του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου του δέον να προσδιορίζεται από υποκειμενικά κριτήρια δηλαδή και τα στοιχεία της προσωπικότητάς του , όταν αφορά αντίθετα το πρόσωπο του πληρεξουσίου του δικηγόρου τα κριτήρια πρέπει να είναι αντικειμενικά(ΑΠ 774/2011 ΝοΒ2012,1199, ΕφΑθ 711/2008 ΝοΒ 2008,1546, ΕφΑθ 4248/2006 ΕλλΔνη 2007, 221.) Αυτό δικαιολογείται από το γεγονός ότι το δικηγορικό λειτούργημα απαιτεί την προσήκουσα εκπλήρωση των ανειλημμένων υποχρεώσεων . Υπό το ανωτέρω ερμηνευτικό πρίσμα κρίθηκε ότι δεν συνιστά γεγονός ανωτέρας βίας μη νόμιμη παράσταση του πληρεξουσίου δικηγόρου ενώπιον εφετείου καθώς αυτή έλαβε χώρα με δήλωση 242.2 ΚΠολΔ παρότι δια της εφέσεως προσβαλλόταν ερήμην απόφαση και ως εκ τούτου καθίστατο υποχρεωτική η προφορική συζήτηση (ΕφΑθ 711/2008 ΝοΒ 2008,1546)

Αμφισβητείται το αν συγκροτεί λόγο ανωτέρας βίας η παρακώλυση των συγκοινωνιών από φυσικά ή άλλα αίτια που κατέστησαν αδύνατη την έγκαιρη προσέλευση στο δικαστήριο του πληρεξουσίου δικηγόρου κατά την εκφώνηση της υποθέσεως. Παρά την αρχική θετική στάση της νομολογίας (ΕφΑθ 4883/1989 Δ1989,453 επ με σύμφωνες παρατηρήσεις Σταματόπουλου που διαπραγματεύτηκε περίπτωση αμαξοστοιχίας που μετέφερε πληρεξούσιο δικηγόρο) πρόσφατα το Ακυρωτικό φαίνεται να υιοθέτησε αυστηρότερα κριτήρια (ΑΠ 302/2007 ΝοΒ 2007,1641κατά την οποία δεν αποτελεί λόγο ανωτέρας βίας η κυκλοφοριακή εμπλοκή του πληρεξουσίου δικηγόρου του διαδίκου λόγω κακοκαιρίας και η εκ τούτου αδυναμία του να καταθέσει προτάσεις στο Εφετείο). Αντίθετα γίνεται δεκτό ότι αποτελεί περιστατικό ανωτέρας βίας η αποχή των δικηγόρων από τα καθήκοντά τους(ΕφΘεσ 1711/1993 ΕλλΔνη 1994,672 επ, ΕφΑθ 4232/1992 ΕλλΔνη 1993,1110, ΕφΑθ 281/1989 ΝοΒ 1989,603, ΕφΑθ8071/1986 Αρμ 1987,131 με παρατηρήσεις Μανιώτη,).Παρότι υποστηρίχθηκε και η αντίθετη άποψη (ΑΠ 1383/1994 ΕεργΔ1996,81) η θέση αυτή πρέπει να θεωρηθεί ορθή καθώς ο δικηγόρος που παρά την απόφαση αποχής του Δικηγορικού συλλόγου στο οποίο είναι μέλος , παρίσταται κανονικά αντιμετωπίζει τον κίνδυνο πειθαρχικής διώξεως η δε ανεύρεση άλλου δικηγόρου κρίνεται εξαιρετικά δυσχερής.

Ως περιστατικά ανωτέρας βίας έχουν νομολογηθεί και πράξεις της δικαστικής αρχής όπου η ενέργεια της επιβάλλεται στο πλαίσιο καθοδηγητικής λειτουργίας της διάταξης του 227.1 ΚΠολΔ . Αν ο ενάγων δικάστηκε ερήμην διότι παρέλειψε να καταβάλει το τέλος δικαστικού ενσήμου η παράλειψη του δικαστηρίου να τον καλέσει συνιστά λόγο ανωτέρας βίας (ΑΠ 1892/2006)

Ως περιστατικά ανωτέρας βίας γίνονται δεκτά η δόλια διαβεβαίωση του αντιδίκου του ερημοδικασθέντος ότι θα ματαιωθεί η συζήτηση μόνο και μόνο για να πετύχει την ερημοδικία του αντιδίκου τους(ΠΠρΡοδου 84/2009) , Η χρήση από μέρος του απατηλών μέσω

1778/2013 ΑΠ

Επίκληση ανωτέρας βίας συνιστάμενη σε αιφνίδιο ατύχημα της πληρεξούσιας δικηγόρου, κατά την ημέρα εκδίκασης της εφέσεως, η οποία ενώ είχε ξεκινήσει εγκαίρως από το γραφείο της, με το αυτοκίνητό της, προκειμένου να μεταβεί σε άλλη πόλη για να παραστεί στη συζήτηση, αντιμετώπισε πρόβλημα στον ένα από τους τροχούς του αυτοκινήτου της, με αποτέλεσμα να φτάσει στο ακροατήριο, ενώ είχε ήδη εκφωνηθεί η υπόθεσή της. Δεδομένου ότι η δικηγόρος δεν συνεργαζόταν με κάποιο δικηγόρο που ασκεί δικηγορία στην πόλη εκείνη, ούτε τη δυνατότητα να ειδοποιήσει έγκαιρα τους εντολείς της, προκειμένου να διορίσουν άλλο δικηγόρο, κρίνεται ότι το ανωτέρω περιστατικό συνιστά ανωτέρα βία

Αντιμετώπισε πρόβλημα στον ένα από τους τροχούς του αυτοκινήτου της, εξαιτίας απώλειας του αέρα από το ελαστικό του, που τρύπησε κατά τη διάρκεια της διαδρομής, με συνέπεια να αναγκασθεί αυτή να το αλλάξει, τοποθετώντας στη θέση του τη ρεζέρβα, δαπανώντας προς τούτο αναγκαίως χρόνο περίπου είκοσι λεπτών. Στη συνέχεια δέχθηκε το Εφετείο, ότι αποτέλεσμα της καθυστέρησής της αυτής ήταν να φτάσει αυτή στο ακροατήριό του λίγο μετά την κατά τη 10η π.μ. ώρα έναρξη της συνεδρίασεως, ενώ είχε ήδη εκφωνηθεί η υπόθεσή της με αριθμό 2 από τη σειρά του οικείου πινακίου, κατά τη συζήτηση της οποίας, λόγω της μη παραστάσεώς της, δικάστηκε ερήμην η αναιρεσίβλητη και η έφεσή της απορρίφθηκε, ως ανυποστήρικτη. Ακολουθώντας το Εφετείο, με βάση τα ανωτέρω και τις περαιτέρω παραδοχές, ότι πιθανολογήθηκε, ότι η ως

άνω πληρεξούσια δικηγόρος της αναιρεσίβλητης δεν συνεργαζόταν με κάποιο δικηγόρο που ασκεί δικηγορία στη Θεσσαλονίκη, τον οποίο θα μπορούσε να ειδοποιήσει εγκαίρως για την καθυστερημένη άφιξή της και να παραστεί αντ' αυτής στο ακροατήριο του ως άνω Δικαστηρίου, ζητώντας να κρατηθεί η υπόθεσή της και να συζητηθεί αργότερα εκτός σειράς πινακίου, ώστε να προλάβει να παραστεί η ίδια για λογαριασμό της αναιρεσίβλητης, καθώς και ότι στα στενά χρονικά περιθώρια, που είχε αυτή στη διάθεσή της μετά το πρόβλημα που παρουσίασε ο τροχός του αυτοκινήτου της, δεν είχε τη δυνατότητα να ειδοποιήσει έγκαιρα τους εκκαθαριστές-νόμιμους εκπροσώπους της αναιρεσίβλητης-εκκαλούσας, προκειμένου να διορίσουν άλλο δικηγόρο, για να την εκπροσωπήσει στη δίκη εκείνη, κρίνοντας, ότι τα προεκτεθέντα γεγονότα δικαιολογούν τη συνδρομή ανώτερης βίας στο πρόσωπο της αναιρεσίβλητης, εξαιτίας της οποίας αυτή δεν παρέστη νομίμως ενώπιόν του στη δικάσιμο της εφέσεώς της, της 21-1-2008, δέχθηκε, ως ουσιαστικά βάσιμη, την προμνημονευόμενη ανακοπή ερημοδικίας και εξαφάνισε την ανακοπτόμενη απόφασή του, με συνέπεια οι διάδικοι να επανέλθουν στην κατάσταση, που υπήρχε πριν από την απόφαση που ανακόπηκε και να ερευνηθεί η έφεση της αναιρεσίβλητης, η οποία είχε απορριφθεί, ως ανυποστήρικτη, με την ανακοπείσα απόφαση.

ΕΙΡ ΚΩ 291/2019 Ο καθ' ου με δόλο επέδωσε την αγωγή στον εναγόμενο ως άγνωστης διαμονής ενώ η διαμονή του ήταν γνωστή.

Δόλος του αντιδίκου, δηλαδή κάθε από πρόθεση συμπεριφορά, η οποία συνιστάται στην παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών ή σε αποσιώπηση των αληθών, που τείνει να παραγάγει ή να ενισχύει ή να διατηρήσει στον αντίδικο πλανημένη αντίληψη ή εντύπωση, εξαιτίας της οποίας παραμελείται από αυτόν η εμπρόθεσμη ενέργεια διαδικαστικής πράξεως ΑΠ (404/1990 ό.π., ΑΠ 725/1975, ΝοΒ 24.135, βλ. και Σ. Σαμουήλ: Η Έφεση, 1993,

§ 452), δεν αναφέρεται στη διάταξη του άρθρου 501 **ΚΠολΔ**, όμως ισχύει, ως **λόγος ανακοπής ερημοδικίας**. Έτσι, **λόγους ανακοπής** αποτελούν: α) η έλλειψη κλητεύσεως, β) η ακυρότητα ή το εκπρόθεσμο της κλητεύσεως, γ) η ανωτέρα βία. Συνεπώς, ο διάδικος που δικάζεται ερήμην έχει δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή ερημοδικίας κατά της απόφασης που έχει εκδοθεί ερήμην, εφόσον δεν έχει κλητευθεί νόμιμα (στην περίπτωση που ενώ είχε γνωστή διαμονή, κλητεύθηκε ως αγνώστου διαμονής) εντός προθεσμίας 15 ημερών που αρχίζει από την επίδοση της απόφασης

Κατά την έννοια του άνω άρθρου 135, άγνωστος είναι ο τόπος της διαμονής ενός προσώπου όταν δεν είναι κοινώς γνωστή η μόνιμη κατοικία ή διαμονή του, δεν κατέστη δε δυνατόν να βρεθεί, μολονότι καταβλήθηκε προς τούτο κάθε δυνατή προσπάθεια, υπαγορευόμενη και από τις αρχές της καλής πίστωσης, προς τις οποίες οφείλουν να συμμορφώνονται οι διάδικοι κατά την ενέργεια στο πλαίσιο της δίκης- των σχετικών διαδικαστικών πράξεων.

Απαιτείται δηλ. για το άγνωστο της διαμονής ευρεία αντικειμενική άγνοια εκ μέρους του προσώπου που παραγγέλλει την επίδοση ή του οργάνου που την έκανε ή κλήθηκε να την κάνει, και δεν αρκεί απλώς το γεγονός ότι ο παραγγέλλων την επίδοση δεν γνώριζε τον τόπο ή την ακριβή διεύθυνση διαμονής αλλά πρέπει να μην είναι δυνατή η εξακρίβωση διά των συνήθων μέσων επιμελείας. Έτσι, αν αποδειχτεί ότι κατά τον χρόνο όπου έλαβε χώρα η επίδοση ο προς ον αυτή κατοικούσε μόνιμως σε ορισμένο τόπο και διεύθυνση που θα μπορούσε να πληροφορηθεί, καταβάλλοντος κάθε δυνατή προς τούτο -κατά το μέτρο επιμελούς ανθρώπου- προσπάθεια, εκείνος που παρήγγειλε την επίδοση ή ο δικαστικός επιμελητής που την ενήργησε, η επίδοση είναι άκυρη, εφόσον η σχετική παράβαση επέφερε κατά την κρίση του δικαστή τέτοια βλάβη, η οποία δεν μπορεί να θεραπευτεί διαφορετικά, παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας (ΑΠ 1719/2007, ΕλλΔ/νη 2009/1035, ΝοΒ 2008. 699, ΑΠ 260/1987, ΑρχΝ Λθ. 633, ΕφΠειρ 44/2006, ΝΟΜΟΣ). Αν δηλαδή ο διάδικος προς τον οποίο έγινε η επίδοση ως πρόσωπο άγνωστης διαμονής αμφισβητήσει το στοιχείο αυτό, ο αντίδικος του φέρει το βάρος της αποδείξεως ότι αυτός ήταν πράγματι άγνωστης διαμονής, αφού ο παραλήπτης της επίδοσης αμφισβητεί απλώς το κύρος της επίδοσης (ΕφΔωδ 201/1992, ΕλλΔνη 36. 407, ΕφΑΘ 2812/1987, ΕλλΔνη 29. 153, βλ. και Δεληκωστόπουλου/Σινανιώτη, ΕρμΚΠολΔ, υπό το άρθρο 136, σ. 354).

2933/2017 ΕΦ ΘΕΣΣΑΛ

Δεν είναι νόμιμη η επίδοση που γίνεται με δόλο και γνώση του παραγγέλλοντος ότι το έγγραφο δεν θα περιέλθει σε αυτόν στον οποίο απευθύνεται και αφορά. Η εγκατάλειψη του τόπου κατοικίας ή εργασίας που καθίσταται εμφανής με την απόσυρση των επίπλων και εν γένει των περιουσιακών στοιχείων του προσώπου, την διακοπή των συνδέσεων νερού, ηλεκτρικού, τηλεφώνου κ.λπ. και η οποία είναι γνωστή στον επιδίδοντα, καθιστά την επίδοση στον τόπο αυτό άκυρη (ΜΕφΘεσ 1558/2015 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Η επίδοση θεωρείται, κατ' άρθρο 136 § 2 του ίδιου κώδικα, ότι συντελέσθηκε με τη θυροκόλληση του εγγράφου, με την προϋπόθεση ότι έγιναν όσα ορίζονται ανωτέρω. Στην έκθεση επιδόσεως πρέπει κατ' άρθρο 117 **ΚΠολΔ** να προσδιορίζεται σαφώς χωρίς να μένει αμφιβολία ο πραγματικός τόπος επιδόσεως, αρκεί δε να αναφέρεται ότι εκεί βρίσκεται η κατοικία χωρίς να απαιτείται μνεία συγκεκριμένου ορόφου (βλ. Ορφανίδη σε Κεραμέως/Κονδύλη/Νίκα, ΕρμΚΠολΔ τ. Ι σελ. 294 αριθ. 4). Είναι ακόμη δυνατόν, ο παραλήπτης να έχει περισσότερες κατοικίες, σε μία από τις οποίες μπορεί εγκύρως να επι- δίδεται το έγγραφο (ΕφΑθ 4017/1975, Αρμ 1975/611-612, Ορφανίδης σε Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, ΕρμΚΠολΔ ό.π., ΕφΑθ 3814/2011 Δνη 2012, 808). Εξάλλου, όπως προκύπτει από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 122, 124 § 2, 128 §§ 1-3, 139 και 440 **ΚΠολΔ**, η βεβαίωση στην έκθεση επίδοσης ότι στη συγκεκριμένη διεύθυνση, όπου έγινε η επίδοση του εγγράφου, είναι η κατοικία αυτού που το παρέλαβε, είναι περιστατικό την αλήθεια του οποίου όφειλε να διαπιστώσει ο δικαστικός επιμελητής. Συνεπώς, η αναγραφόμενη στο προς επίδοση έγγραφο διεύθυνση του προσώπου, στο οποίο πρέπει να γίνει η επίδοση, δεν δεσμεύει τον δικαστικό επιμελητή, που οφείλει εξ επαγγέλματος να ερευνήσει, αν πράγματι αυτός, προς τον οποίο πρέπει να γίνει η επίδοση, κατοικεί στη διεύθυνση αυτή και, αν διαπιστώσει ότι δεν κατοικεί εκεί αλλά σε άλλη διεύθυνση, να κάνει την επίδοση στην πραγματική κατοικία του και όχι στην αναφερομένη στο επιδοτέο έγγραφο (ΑΠ 300/2003, ΕλλΔ/νη 2004/441, ΕφΑθ 1030/2012, ΕλλΔ/νη 2012/500, ΕφΑθ 3814/2011 ό.π. βλ. Μ. Μαργαρίτης, ό.π., άρθρο 139, αρ. 3, σελ. 272. Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 94, 96, 97, 142 και 143 **ΚΠολΔ** προκύπτει ότι η επίδοση προς τον διάδικο μπορεί να γίνεται και

προς το νόμιμα διορισμένο αντίκλητο του, εφόσον εξακολουθεί να έχει αυτή την ιδιότητα. Ο διορισμός αντικλήτου γίνεται, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 142 §§ 1 και 4 του **ΚΠολΔ**, είτε με δήλωση ενώπιον του γραμματέα του πρωτοδικείου της κατοικίας του διαδίκου είτε με ρήτρα σε σύμβαση, που καλύπτει μόνο τις σχετικές με τη σύμβαση αυτή πράξεις (ΑΠ 140/2012, ΑΠ 30/2011, ΑΠ 1446/2010 ΝΟΜΟΣ, ΕφΘεσ 1400/2014)

Σε περίπτωση αμφιβολίας η επίδοση στον αντίκλητο που διορίστηκε με σύμβαση, είναι δυνατή. Στο τελευταίο αυτό εδάφιο περιέχεται ενδοτικού δικαίου ειδικός ερμηνευτικός κανόνας, κατά τον οποίο, αν από τη σχετική ρήτρα της συμβάσεως δεν προκύπτει με σαφήνεια συμφωνία των συμβαλλομένων περί επιδόσεως των άνω πράξεων, υποχρεωτικώς, στον αντίκλητο, τότε η επίδοση τους μπορεί κατ' επιλογή του επισπεύδοντος, να γίνει εγκύρως είτε στον αντίκλητο του είτε (και) στον αντίκλητο. Περαιτέρω για να υπάρχει πραγματική δυνατότητα περιελεύσεως του επιδιδόμενου εγγράφου στον ενδιαφερόμενο, πρέπει να γίνει δεκτό ότι συμβατικός αντίκλητος, κατά την έννοια του άρθρου 142 παρ. 4 **ΚΠολΔ**, μπορεί να διορισθεί μόνο συγκεκριμένο πρόσωπο ειδικώς προσδιοριζόμενο και όχι απροσώπως ο εκάστοτε φορέας δημόσιας αρχής, όπως ο γραμματέας ορισμένου δικαστηρίου υπό την ιδιότητα του αυτή. Ο αντίκλητος υποχρεούται, εφόσον υπάρχει εσωτερική σχέση, να ενημερώσει το πρόσωπο που τον διόρισε για την επίδοση. Υποκατάσταση εκ μέρους του αντικλήτου δεν είναι επιτρεπτή, ενώ αν ο παραλήπτης θα λάβει, τελικά ή όχι, γνώση του εγγράφου που επιδόθηκε στον αντίκλητο είναι αδιάφορο (βλ. και Ολ. ΑΠ 372/1975, ΑΠ 664/2007, ΕφΘεσ 1558/2015 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, όπως και Κονδύλη/Κεραμέα/Νίκα, ΕρμΚΠολΔ, άρθρο 142, σελ. 333 και τις εκεί παραπομπές).

Ως προς τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα οποία περιλαμβάνεται και η Ιταλία, σχετικά με τις επιδόσεις δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, εφαρμόζεται, από 13 Νοεμβρίου 2008, ο Κανονισμός **1393/2007** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, με τον οποίο καταργήθηκε ο αντιστοίχου περιεχομένου Κανονισμός (ΕΚ) 1348/2000 του Συμβουλίου Υπουργών. Κατά τις σχετικές διατάξεις του νέου ως άνω **1393/2007** Κανονισμού (άρθρ. 2-7, 10, 19 και 20), τα προς επίδοση έγγραφα σε γνωστής διαμονής παραλήπτες διαβιβάζονται απ' ευθείας μεταξύ των

αρμοδίων υπηρεσιών των ενδιαφερομένων κρατών και επιδίδονται προς αυτόν προς τον οποίο απευθύνονται κατά κανόνα σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους παραλαβής, το οποίο και αποστέλλει στο κράτος αποστολής σχετική βεβαίωση περί τούτου. Κατά τη διάταξη του άρθρου 10, αφού ολοκληρωθούν οι διατυπώσεις επίδοσης ή κοινοποίησης εκδίδεται σχετική βεβαίωση, βάσει του εντύπου που εμφανίζεται στο παράρτημα Ι, η οποία αποστέλλεται στην αρχή διαβίβασης. Κατά τη διάταξη του άρθρου 15 του ίδιου Κανονισμού, αν το κράτος μέλος δεν έχει δηλώσει το αντίθετο, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενεργήσουν τις επιδόσεις μέσω δικαστικών επιμελητών, υπαλλήλων ή άλλων αρμοδίων προσώπων του κράτους μέλους παραλαβής, κατά δε τη διάταξη του άρθρου 20 του Κανονισμού αυτού, οι διατάξεις του υπερισχύουν των διατάξεων που περιλαμβάνονται σε διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες ή κανονισμούς που συνάπτονται από τα κράτη μέλη και κυρίως του άρθρου IV του πρωτοκόλλου της Σύμβασης των Βρυξελλών του έτους 1968 και της Σύμβασης της Χάγης της 5ης Νοεμβρίου 1965. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η επίδοση εισαγωγικού δίκης εγγράφου ή άλλης ισοδύναμης πράξης με κλήση για συζήτηση, όταν η κλήτευση αφορά διάδικο που είναι γνωστής διαμονής στο κράτος μέλος της Ε.Ε., όπως είναι η Ιταλία, ολοκληρώνεται με την πραγματική επίδοση αυτών σ' αυτόν προς τον οποίο απευθύνονται, η οποία (επίδοση) αποδεικνύεται με την κατά το άνω άρθρο 10 του Κανονισμού βεβαίωση και δεν αρκεί η κατά τα άρθρα 134 και 136 **ΚΠολΔ** πλασματική επίδοση στον Εισαγγελέα του Δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί ή πρόκειται να εισαχθεί η δίκη (ΑΠ 458/2011, ΑΠ 68/2011, ΕφΠειρ 204/2015 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).